

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

AVIZE

COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

A 451-A SESIUNE PLENARĂ DIN 25 ȘI 26 FEBRUARIE 2009

Avizul Comitetului Economic și Social European privind serviciul civic european (aviz exploratoriu)

(2009/C 218/01)

Într-o scrisoare datată 3 iulie 2008, în contextul președinției franceze a Uniunii Europene, ministrul afacerilor externe și europene al Republicii Franceze a solicitat Comitetului Economic și Social European să elaboreze un aviz exploratoriu cu privire la

„Serviciul civic european.”

Secțiunea pentru ocuparea forței de muncă, afaceri sociale și cetățenie, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 4 februarie 2009. Raportor: dl JANSON. Coraportor: dl SIBIAN.

În cea de-a 451-a sesiune plenară, care a avut loc la 25 și 26 februarie 2009 (ședința din 25 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 131 de voturi pentru, 7 voturi împotriva și 9 abțineri.

1. Rezumat și concluzii

1.1 CESE salută cu căldură inițiativa președinției franceze. De asemenea, ar dori să facă referire și la Recomandarea Consiliului din 20 noiembrie 2008 privind mobilitatea tinerilor voluntari în Uniunea Europeană ⁽¹⁾. Cu toate acestea, având în vedere marea varietate de sisteme de participare activă a tinerilor în societate, modul cel mai adecvat de abordare a acestei chestiuni este ca inițiativa europeană să se întemeieze pe următoarele elemente:

- cooperarea între activități de voluntariat deschise tuturor, neremunerate, desfășurate din proprie inițiativă, educative (sub aspectul învățării non-formale) și cu valoare socială adăugată;
- caracterizate printr-o perioadă de activitate determinată; cadru, structură, obiective, conținuturi și sarcini clare; susținere adecvată și protecție juridică și socială;
- un context european și transnațional.

1.2 Participarea activă în societate, incluzând schimburile transnaționale, aduce multe beneficii dezvoltării personale, în

special în cazul tinerilor, precum și dezvoltării societății civile organizate în Europa. Pentru voluntari, aceasta reprezintă o ocazie unică de învățare formală și informală, precum și de dobândire de competențe sociale și lingvistice. De asemenea, în acest mod li se poate insufla sentimentul cetățeniei europene și pot fi motivați să-și continue angajamentul mai târziu în viață. Includerea în aceste mecanisme a altor categorii de vârstă, cum ar fi persoanele mai vârstnice, le creează acestora posibilitatea de a-și valorifica experiența de viață, cu efecte pozitive asupra sănătății și a calității vieții. Acțiunile comune ale tinerilor și vârstnicilor în cadrul activităților de voluntariat pot promova înțelegerea între generații.

1.3 CESE consideră că Uniunea ar trebui să-și fixeze obiective ambițioase pentru extinderea participării cetățenilor la societatea civilă. Un prim pas ar fi urmarea recomandărilor formulate de CESE în avizul anterior ⁽²⁾.

1.4 Așadar, CESE ar aprecia dacă statele membre ar iniția o cooperare între organizatorii de activități de voluntariat, prin care formele existente de activități de voluntariat să dobândească o componentă transnațională.

⁽¹⁾ 14825/08, JEUN 101.

⁽²⁾ A se vedea Avizul CESE privind activitățile de voluntariat: rolul în societatea europeană și impactul acestora. Raportor: dna Koller (JO C 325, 30.12.2006).

1.5 UE ar putea promova o inițiativă cetățenească europeană ⁽¹⁾ care să combine politicile și activitățile pentru realizarea unor programe de schimb care să nu fie destinate exclusiv tinerilor (așa cum este cazul în prezent). Unul dintre obiective ar putea fi contribuția la integrarea europeană. CESE consideră firesc ca Uniunea Europeană să aloce mai multe resurse financiare acestui tip de programe, fapt care ar putea permite de la început dublarea ratei de participare actuale la schimburile de tineri și ar mări semnificativ rata de participare a altor categorii de vârstă.

1.6 CESE consideră necesar să fie vizate în mai mare măsură persoanele defavorizate și, în special, tinerii cu mai puține posibilități.

1.7 Este esențial să se asigure o mai bună coordonare între programele naționale și europene existente, să se reducă obstacolele tehnice, precum și să se rezolve problemele legate de acoperirea asigurărilor de sănătate și împotriva accidentelor. În acest scop, Uniunea Europeană ar trebui să aibă în vedere crearea unei mărci pentru programele de schimb care îndeplinesc standardele de calitate comunitare. Calitatea activităților de voluntariat, indiferent de forma în care se desfășoară acestea, este importantă și trebuie garantată prin mijloace corespunzătoare.

1.8 CESE consideră importantă promovarea voluntariatului în țări terțe, contribuindu-se astfel la activitățile UE de realizare a Obiectivelor Mileniului și de implementare a politicii europene de dezvoltare și de ajutor umanitar.

1.9 UE trebuie să evalueze acest domeniu prin inițierea și sprijinirea cercetării, precum și prin dezvoltarea componentelor statistice.

1.10 De asemenea, trebuie rezolvate problemele legate de asigurări, sănătate și securitate. Ar trebui garantată protecția socială corespunzătoare a voluntarilor în timpul serviciului, însă acest lucru este greu de realizat dacă dispozițiile pentru voluntarii transnaționali în materie de securitate socială diferă de la țară la țară. Prin urmare, CESE încurajează Comisia să promoveze o abordare comună a acestor chestiuni și invită statele membre și instituțiile competente să rezolve aceste probleme importante.

1.11 CESE își dă seama că acest subiect necesită o monitorizare, de exemplu sub forma unei conferințe, la care ar trebui să participe toate organismele din cadrul serviciilor naționale, Comisia Europeană și organizațiile neguvernamentale din domeniul tineretului sau din cel al serviciilor de voluntariat, în scopul de a promova dezvoltarea unui cadru pentru inițiativa cetățenească europeană.

⁽¹⁾ Pentru a evita confuziile provocate de faptul că „serviciu civic” are înțelesuri diferite în diferite state membre, CESE a utilizat în prezentul aviz sintagma „inițiativă civică”.

2. Puncte de plecare

2.1 CESE salută cu căldură inițiativa președinției franceze de a-i solicita să elaboreze un aviz exploratoriu privind serviciul civic european.

2.2 Cu toate acestea, având în vedere marea varietate de sisteme de participare activă a tinerilor în societate, fie că este vorba despre serviciul civic, serviciul de voluntariat sau alte forme de participare, o inițiativă europeană trebuie să-și stabilească cu claritate cadrul și definiția. CESE consideră că modul cel mai adecvat de abordare a acestei chestiuni la nivel european este să se meargă dincolo de serviciul civic tradițional, iar inițiativa europeană să se întemeieze pe următoarele elemente:

- un serviciu de voluntariat deschis tuturor, neremunerat, desfășurat din proprie inițiativă, educativ (sub aspectul învățării non-formale) și cu valoare socială adăugată;
- caracterizat printr-o perioadă de activitate determinată; cadru, structură, obiective, conținuturi și sarcini clare; susținere adecvată și protecție juridică și socială;
- un context european și transnațional.

2.3 Această inițiativă ar putea purta numele de „inițiativă cetățenească europeană” și ar putea cuprinde o gamă largă de tradiții și practici în materie de activități de voluntariat, inclusiv serviciile civice din diferitele state membre.

2.4 Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene conținea deja dispoziții referitoare la schimbul de tineri lucrători, pentru a promova și a aprofunda solidaritatea între popoarele Europei.

2.5 Într-un aviz anterior pe tema voluntariatului ⁽²⁾, CESE făcea o serie de recomandări, printre care:

- să se declare un An al voluntarilor și să se publice o Carte albă privind activitățile de voluntariat și cetățenia activă în Europa;
- guvernele statelor membre să fie încurajate să elaboreze politici naționale în domeniul activităților de voluntariat;
- statele membre ar trebui să elaboreze un cadru juridic care să garanteze dreptul persoanelor de a desfășura activități de voluntariat, indiferent de statutul lor juridic sau social;
- să se ia în considerare necesitatea existenței, la nivel european, a unor statistici fiabile și comparabile în acest domeniu;

⁽²⁾ A se vedea Avizul CESE privind activitățile de voluntariat: rolul în societatea europeană și impactul acestora. Raportor: dna Koller (JO C 325, 30.12.2006).

— finanțarea, politicile și programele UE ar trebui să facă mai mult pentru promovarea activităților de voluntariat; ar trebui înființată, în întreaga Europă, o infrastructură adecvată pentru sprijinirea activităților de voluntariat;

— programele paneuropene de voluntariat ar trebui puse la dispoziția întregii populații.

2.6 CESE observă că, deși s-au făcut progrese, multe din recomandările și propunerile sale nu au fost încă puse în aplicare. În prezentul aviz, CESE subliniază încă o dată necesitatea de a pune în practică recomandările avizului precedent, precum și de a spori ambițiile față de un domeniu specific al voluntariatului, și anume serviciile de voluntariat.

2.7 CESE consideră că este nevoie de mai multă implicare din partea societății civile în integrarea europeană. O inițiativă cetățenească europeană ambițioasă, accesibilă tuturor grupelor de vârstă, poate servi la remedierea deficitului de încredere a cetățenilor obișnuiți în Uniunea Europeană. Promovarea cetățeniei active contribuie la susținerea principiilor Uniunii Europene privind libertatea, democrația, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, egalitatea între bărbați și femei și nediscriminarea.

2.8 CESE subliniază necesitatea unei participări crescute și active în societate, a tuturor persoanelor, în special a tinerilor și/sau a persoanelor defavorizate, pentru a le întări spiritul cetățenesc și simțul solidarității. De asemenea, ar trebui consolidată cooperarea dintre statele membre, Comisia Europeană și CESE, în domeniul serviciilor civice.

2.9 În tratatul actual, temeiul juridic pentru politicile de tineret și activitățile cetățenești se găsește la articolele 149 și 151, care exclud orice armonizare a legislației, însă oferă UE posibilități de încurajare a cooperării dintre statele membre și promovează schimburile de tineri. Tratatul de la Lisabona extinde într-o oarecare măsură domeniul de aplicare a politicilor de tineret, adăugând participarea tinerilor la viața democratică din Europa.

2.10 Tratatul de la Lisabona, odată intrat în vigoare, va institui un cadru pentru contribuțiile comune ale tinerilor europeni la operațiunile de ajutor umanitar ale Uniunii, prin crearea unui Corp voluntar european de ajutor umanitar.

2.11 În prezent, activitățile de voluntariat se realizează, în principal, prin metoda deschisă de coordonare, în cadrul politicilor UE de tineret, având trei teme prioritare:

— încurajarea participării tinerilor la cetățenia activă și la societatea civilă;

— promovarea activităților de voluntariat în rândul tinerilor;

— îmbunătățirea informațiilor furnizate tinerilor și a serviciilor de informare pentru tineri existente, promovând activitățile de voluntariat în rândul acestora și încurajând o mai bună cunoaștere și înțelegere a tineretului.

2.12 Există mai multe motive care îndeamnă la reflecție pe tema sporirii participării active în societate în Europa. Uniunea Europeană își asumă o responsabilitate mai mare decât oricare alt continent în vederea îndeplinirii Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. UE este unul dintre cei mai mari donatori din lume. Implicarea cetățenilor europeni în înfruntarea celor mai mari provocări mondiale ar contribui nu numai la propria lor dezvoltare personală, ci și la promovarea înțelegerii și la crearea rețelelor necesare într-o lume globalizată.

2.13 În unele țări au existat servicii civile naționale, ca alternativă la serviciul militar. Odată cu eliminarea progresivă a serviciului militar obligatoriu și cu profesionalizarea crescândă a armatei în statele membre, sunt reduse și serviciile civile. În plus, dezvoltarea serviciilor de voluntariat pentru tineri ar putea reprezenta o alternativă atrăgătoare pentru implicarea tinerilor în societate, atunci când serviciul militar/civil devine mai puțin frecvent.

2.14 Voluntariatul și alte inițiative ale societății civile atrag din ce în ce mai multă atenție. În 2004, la invitația președinției italiene, reprezentanții statelor membre, ai țărilor în curs de aderare și ai Comisiei Europene s-au întrunit la Roma pentru prima Conferință privind serviciul civic și tineretul. În concluziile sale, președinția italiană a conferinței recomandă, printre altele:

— schimbul sistematic și periodic de informații și de bune practici, precum și consolidarea cooperării dintre serviciile civice și politicile de tineret;

— sporirea participării tineretului la serviciile civice, pentru întărirea spiritului cetățenesc și a simțului solidarității;

— consolidarea cooperării dintre statele membre, țările în curs de aderare și Comisia Europeană în domeniul serviciilor civice pentru tineri.

3. Programe de schimb actuale

3.1 Europa

3.1.1 Din programul „Tineretul în acțiune” face parte și Serviciul european de voluntariat (SEV). În cadrul acestuia, voluntari cu vârste cuprinse între 18 și 30 de ani petrec între 2 și 12 luni în străinătate. Aceștia pot beneficia de formare specifică, iar experiența lor de învățare este recunoscută formal într-un certificat *Youthpass*. Între anii 1996 și 2006, la Serviciul european de voluntariat au participat aproximativ 30 000 de voluntari.

3.1.2 Începând cu 2009, persoanele în vârstă vor fi incluse în formele instituționalizate ale Serviciului european de voluntariat, în cadrul programului Grundtvig. Deși aceste schimburi nu se vor produce inițial pe scară largă, merită subliniat faptul că, în cadrul Comisiei Europene, se caută modalități de a sprijini activitatea de voluntariat desfășurată de diferite grupe de vârstă. Mai mult, măsurile realizate în cadrul programului Comisiei Europene „Europa pentru cetățeni” vor crea oportunități reale pentru schimbul de voluntari din diferite țări și diferite grupe de vârstă.

3.1.3 Mii de organizații care operează în țările UE au fost angajate timp de mulți ani în cooperare bilaterală, un element important al acesteia constând în schimburile de voluntari, care se desfășoară pe baze descentralizate, neexistând date despre amploarea acestui fenomen. Totuși, dacă se ține seama chiar și numai de schimburile realizate de organizații care operează în cadrul unor structuri globale, este clar că un număr semnificativ de europeni, în special tineri, participă la aceste programe.

3.1.4 SEV se întemeiază pe anumite valori fundamentale și standarde de calitate, care sunt specificate în Carta SEV. Pentru a proteja și a susține aceste valori și standarde, organizațiile interesate să trimită sau să găzduiască voluntari SEV, precum și să coordoneze proiecte SEV trebuie să fie acreditate în prealabil.

3.1.5 Programul european Erasmus a înregistrat un mare succes în creșterea mobilității studenților, precum și în sprijinirea cooperării dintre instituțiile de învățământ superior. Aproximativ 90 % dintre universitățile europene iau parte la programul Erasmus și, de la lansarea sa în 1987, au beneficiat de acesta 1,9 milioane de studenți. Programul urmărește o și mai mare extindere a acțiunilor sale de mobilitate în viitor, cu obiectivul de a atinge 3 milioane de studenți Erasmus până în anul 2012.

3.1.6 Programul Leonardo da Vinci sprijină mobilitatea persoanelor care urmează cursuri de formare profesională inițială, mobilitatea angajaților sau a persoanelor care desfășoară activități independente și mobilitatea profesioniștilor din domeniul educației și al formării profesionale.

3.2 Statele membre

3.2.1 CESE recunoaște diversele forme și tradiții ale serviciului civic și ale altor activități de voluntariat din statele membre, care vizează cetățenia activă, solidaritatea și dezvoltarea socială. Comitetul subliniază, de asemenea, rolul și contribuțiile organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul activităților pentru tineret sau în cel al serviciilor de voluntariat. Este însă conștient de faptul că nu există prea multe informații disponibile cu privire la programele de serviciu civic sau la activitățile de voluntariat din statele membre.

3.2.2 În mai multe state membre, precum Germania, Italia și Franța, au fost deja introduse diferite forme de serviciu civic (obligatoriu sau voluntar) pentru tineri. Alte țări, fie sunt în curs de a introduce servicii de acest tip, fie au în vedere posibilitatea creării acestora.

4. O inițiativă cetățenească europeană

4.1 Inițiative politice actuale

Comitetul salută recomandarea Consiliului, care vizează promovarea mobilității tinerilor voluntari în Europa. De asemenea, CESE salută rezoluția Parlamentului European din 22 aprilie 2008 privind rolul activităților de voluntariat în consolidarea coeziunii economice și sociale, care subliniază necesitatea de a mobiliza resurse pentru activitățile de voluntariat și de a deschide programele și către alte grupuri de persoane, în afară de tineri.

De asemenea, CESE salută apelul lansat de Comisie pentru punerea în aplicare a acțiunii pregătitoare Amicus, în scopul de a promova caracterul transnațional al plasării tinerilor în serviciul civic și în activități de muncă voluntară, de a încuraja dezvoltarea unui cadru european și de a iniția o etapă de testare și evaluare.

4.1.1 Prin urmare, CESE ar dori ca acele state membre cu puternice tradiții și interese în acest domeniu să inițieze o cooperare care să confere formelor existente de serviciu civic/civil o dimensiune transnațională.

4.1.2 CESE este de acord că lipsa de acțiuni coordonate ale diferitelor sisteme naționale și insuficiența informațiilor disponibile limitează posibilitățile oferite de SEV și reprezintă o sursă de îngrijorare. Comitetul salută, de asemenea, eforturile de obținere a unei largi recunoașteri a SEV, comparabilă cu cea de care se bucură programul Erasmus.

4.2 Ce obiective ar trebui stabilite?

4.2.1 CESE consideră că Uniunea ar trebui să-și fixeze obiective ambițioase pentru extinderea participării cetățenilor la societatea civilă. Un prim pas ar fi urmarea recomandărilor formulate de CESE în avizul anterior (a se vedea punctul 2.5).

4.2.2 UE ar trebui să promoveze o inițiativă cetățenească europeană care să combine politicile și activitățile pentru realizarea unor programe de schimb în măsură nu numai să acorde atenție tinerilor, ci și să asigure o dimensiune europeană mai pronunțată. În mod ideal, serviciul de voluntariat ar trebui efectuat într-o țară diferită de țara de origine a participantului. Comitetul consideră că Uniunea Europeană ar trebui să aloce mai multe resurse financiare acestui tip de programe.

4.2.3 Într-o primă etapă, ar trebui să se urmărească dublarea ratei de participare actuale la schimburile de tineri voluntari. Atingerea acestui obiectiv ar trebui să fie posibilă, dat fiind că la programul Erasmus participă în prezent mai mult de 100 000 de studenți, în timp ce numai o foarte mică parte din tinerii europeni participă la alte programe de schimb de tineri din Europa. Pe termen lung, aceste programe ar putea să-și fixeze obiectivul de a atinge aceleași niveluri de participare ca și programul Erasmus.

4.2.4 CESE consideră necesar să fie vizați în mai mare măsură tinerii defavorizați. Acest grup ar obține cele mai multe avantaje în urma participării la societatea civilă, însă adesea nu dispune de calificarea profesională și/sau mijloacele financiare necesare în acest sens.

4.2.5 Această inițiativă ar trebui să includă și alte grupuri în afară de tineri. Europa îmbătrânește, însă persoanele în vârstă sunt mai active decât în trecut și, de asemenea, doresc să joace un rol mai vizibil în societate. Includerea în sistem a altor grupuri de persoane, cum ar fi pensionarii, ar contribui la concretizarea conceptului de „îmbătrânire activă”, precum și la apropierea unor noi grupuri de persoane din țări diferite. Aceasta le-ar permite persoanelor în vârstă să participe la viața socială, să-și valorifice experiența de viață și să se simtă utile, cu efecte pozitive asupra sănătății și a calității vieții. Acțiunile comune ale tinerilor și vârstnicilor în cadrul activităților de voluntariat pot promova înțelegerea între generații, pot facilita schimbul de experiențe și sprijinul reciproc.

4.2.6 Este important să se asigure o mai bună coordonare a programelor naționale și europene existente. Astfel, s-ar diminua obstacolele tehnice precum insuficiența recunoaștere reciprocă a experienței în serviciul civic și a calificărilor tinerilor sau problemele legate de acoperirea asigurărilor de sănătate și împotriva accidentelor. În acest scop, Uniunea Europeană ar trebui să stabilească o marcă pentru programele de schimb care îndeplinesc standardele de calitate comunitare.

4.2.7 În prezent, sprijinul statului este important pentru stimularea dezvoltării programelor și pentru garantarea standardelor de calitate. Însă nicio țară nu acoperă în totalitate costurile proiectelor de voluntariat. În special în cazul activităților transnaționale, se caută adesea surse de finanțare suplimentare private. Prin urmare, pentru a încuraja schimburile și pentru a institui o inițiativă cetățenească europeană, UE trebuie să-și sporească substanțial bugetul destinat activităților de voluntariat, inclusiv schimburilor, pentru a putea acoperi, de exemplu, cheltuielile de coordonare sau pentru a oferi stimulente și subvenții încrucișate între țări. CESE încurajează și statele membre să sporească finanțarea acordată pentru aceste activități.

4.2.8 Comitetul consideră importantă promovarea voluntariatului în țări terțe, astfel încât voluntarii să poată efectua servicii în străinătate, contribuind la activitățile UE de realizare

a Obiectivelor Mileniului și de implementare a politicii europene de dezvoltare și de ajutor umanitar. O inițiativă care să promoveze un cadru mai larg și un număr mai mare de schimburi ar trebui să fie coordonată și cu Corpul voluntar european de ajutor umanitar, a cărui creare este prevăzută în Tratatul de la Lisabona. Pe termen lung, acest Corp ar putea include și alte grupuri, în afară de tineri. În acest context, este important să se garanteze că politicile UE în domeniul vizelor nu îngreunează în mod gratuit aceste schimburi.

4.2.9 În cele din urmă, UE trebuie, de asemenea, să pună în evidență și să evalueze acest domeniu prin inițierea și sprijinirea cercetării, precum și prin dezvoltarea componentei statistice. Cooperarea dintre serviciile civice existente în prezent trebuie să fie discutată mai amănunțit, urmărită și monitorizată într-un cadru instituțional adecvat.

4.3 Beneficii și provocări

4.3.1 Inițiativa cetățenească europeană ar contribui la susținerea valorilor universale și europene precum libertatea, democrația și respectarea drepturilor omului, precum și libertățile fundamentale și statul de drept. Mai mult, ar trebui să urmărească, de asemenea, dezvoltarea aptitudinilor sociale, lingvistice și de stabilire de contacte, construcția și funcționarea Uniunii Europene, precum și dobândirea și schimbul de experiență. Dorința de a dobândi cunoștințe sau de a-și înțelege propria persoană și propriile capacități reprezintă motivul care adesea stă la baza angajării tinerilor în activități de voluntariat și contribuie la îndeplinirea cerințelor unei societăți bazate pe cunoaștere.

4.3.2 CESE consideră că există numeroase posibilități de cooperare transnațională și de schimb de voluntari în diverse domenii (de exemplu, incluziunea socială, necesitățile umane, copiii și tinerii, sportul, informația, protecția patrimoniului, cultura și artele, mediul, protecția civilă etc.), care pot întări dimensiunea europeană a cetățeniei.

4.3.3 CESE consideră că o inițiativă cetățenească europeană ar putea îmbunătăți cooperarea dintre statele membre, țările în curs de aderare și țările participante la Instrumentul european de vecinătate și parteneriat (IEVP), în ceea ce privește cetățenia activă și simțul solidarității.

4.3.4 Voluntarii pot acumula importante experiențe și cunoștințe non-formale, care sunt căutate pe piața forței de muncă, și își pot crea rețele de contacte. De asemenea, aceștia pot dobândi competențe și cunoștințe esențiale în domenii precum publicitatea, comunicarea, exprimarea, aptitudinile sociale, managementul, formarea profesională. Astfel, activitățile de voluntariat pot constitui o parte importantă din CV-ul și cariera unei persoane. În orice caz, trebuie să se garanteze recunoașterea activităților de voluntariat ale tinerilor și a învățării non-formale a acestora.

4.3.5 Există însă și provocări. Una dintre acestea este lipsa unui statut juridic pentru voluntari. Cadrele juridice naționale definesc statutul voluntarilor și al organizațiilor acestora în interiorul statului și, în mai mică măsură, în străinătate. Nu există cadre juridice naționale care să acorde voluntarilor SEV, de exemplu, un statut juridic asemănător.

4.3.6 De asemenea, trebuie rezolvate problemele legate de asigurări, sănătate și securitate. Ar trebui garantată protecția socială corespunzătoare a voluntarilor în timpul serviciului, însă acest lucru este greu de realizat dacă dispozițiile pentru voluntarii transnaționali în materie de securitate socială diferă de la țară la țară. Prin urmare, CESE încurajează Comisia să promoveze o abordare comună a acestor chestiuni și invită statele membre și instituțiile competente să rezolve aceste probleme importante.

4.3.7 Trebuie depuse toate eforturile pentru a evita orice conflict potențial între munca salariată și munca voluntară. Așadar, trebuie să se definească în mod clar diferențele dintre salariați și voluntari, precum și responsabilitățile voluntarilor, după caz. Activitățile de voluntariat nu au ca scop înlocuirea muncii salariate. Prin urmare, este importantă cooperarea cu partenerii sociali.

5. Rolul CESE și al societății civile organizate

5.1 Societatea civilă organizată este principalul sector în care se desfășoară activități de voluntariat. Un număr mare de organizații ale societății civile sunt deja implicate în SEV și în alte programe europene. Organizațiile de voluntariat ar trebui să continue să joace un rol esențial și în cadrul unui program de schimb mai amplu.

5.2 Este o realitate faptul că organizațiile nonprofit și de voluntariat sunt adesea prestatoare de diverse servicii de

asistență socială în Europa. Totodată, în multe cazuri, scade participarea activă la mișcările populare. În acest context, o inițiativă cetățenească europeană ar putea contribui atât la extinderea participării cetățenilor la societatea civilă organizată, cât și la amplificarea posibilităților de autodezvoltare ale organizațiilor. O examinare și o dezbateră privind rolul și statutul organizațiilor nonprofit în societate pot duce la transformarea contribuției specifice a acestor organizații și la sensibilizarea publicului cu privire la valoarea adăugată pe care o aduc acestea societății.

5.3 De asemenea, inițiativa cetățenească europeană poate contribui la consolidarea și la dinamizarea societății civile. Aceasta va aduce beneficii și capitalului social, din punctul de vedere al încrederii, al reducerii corupției și al participării la asociațiile de voluntariat.

5.4 Organizațiile societății civile sunt adesea afectate de problema acreditării organizațiilor și de chestiunea calității schimbului. CESE încurajează societatea civilă organizată din statele membre și de la nivel european să coopereze pentru a găsi principii comune de acreditare și pentru a dezvolta în continuare criteriile comune de calitate. Unde este cazul, acest lucru ar putea fi înfăptuit în cooperare cu administrațiile publice competente în acest domeniu.

5.5 CESE este de părere că acest subiect necesită o monitorizare, de exemplu sub forma unei conferințe, la care ar trebui să participe toate organismele din cadrul serviciilor naționale, Comisia Europeană și organizațiile neguvernamentale din domeniul tineretului sau din cel al serviciilor de voluntariat, în scopul de a promova dezvoltarea unui cadru pentru inițiativa cetățenească europeană.

Bruxelles, 25 februarie 2009.

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Mario SEPI

ANEXĂ

la avizul Comitetului Economic și Social European

Următoarele amendamente au fost respinse, dar au primit cel puțin un sfert din voturile exprimate:

Punctul 2.11 - se modifică după cum urmează:

„În prezent, activitățile de voluntariat ale tinerilor constituie o prioritate a metodei se realizează, în principal, prin metoda deschise de coordonare, în cadrul politicilor UE de tineret, având trei teme prioritare:

- încurajarea participării tinerilor la cetățenia activă și la societatea civilă;
- promovarea activităților de voluntariat în rândul tinerilor;
- îmbunătățirea informațiilor furnizate tinerilor și a serviciilor de informare existente pentru tineri, promovând activitățile de voluntariat în rândul acestora și încurajând o mai bună cunoaștere și înțelegere a tineretului.”

Rezultatul votului

Voturi pentru: 49 Voturi împotriva: 69 Abțineri: 19

Punctul 4.3.7 - se modifică după cum urmează:

„Trebuie depuse toate eforturile pentru a evita orice conflict potențial între munca salariată și munca voluntară. Așadar, trebuie să se definească în mod clar diferențele dintre salariați și voluntari, precum și responsabilitățile voluntarilor, după caz. Activitățile de voluntariat nu au ca scop înlocuirea muncii salariate. Prin urmare, este importantă cooperarea dintre organizațiile reprezentând voluntarii și partenerii sociali.”

Rezultatul votului

Voturi pentru: 48 Voturi împotriva: 77 Abțineri: 23
